

1. Op 9 januari 2022 dient appellant bij de raad een verzoek tot inschrijving als advocaat-stagiair in alsmede een verzoek tot goedkeuring stage patroon. Appellant geeft aan als advocaat-stagiair aan de slag te willen bij [REDACTED], kantoorhoudende te [REDACTED].
2. Bij e-mail van 13 januari 2022 bevestigt het Secretariaat Orde van Advocaten aan appellant de ontvangst van het verzoek tot inschrijving. Appellant wordt in deze e-mail verwezen naar de Beleidsregel Stage en Patronaat 2022 (hierna: Beleidsregel).
3. Tijdens de vergadering van 20 januari 2022 behandelt de raad aan de hand van de Beleidsregel alsmede de Verordening op de Advocatuur (hierna: Voda) het verzoek van appellant.
4. Bij brief van 21 januari 2022 laat mr. [REDACTED] namens de raad aan appellant het voornemen weten tot afwijzing van het verzoek tot inschrijving als advocaat alsmede het verzoek tot goedkeuring stage en patroon.
5. Bij brief van 24 januari 2022 van appellant aan de raad dient appellant zijn zienswijze in tegen het voornemen tot afwijzing van 21 januari 2022.
6. Bij brief van 17 februari 2022 van de raad aan appellant, inhoudende de beschikking op de aanvraag, besluit de raad tot afwijzing van het verzoek tot inschrijving alsmede het verzoek tot goedkeuring stage en patroon.
7. Bij brief van 15 maart 2022 van appellant aan de algemene raad stelt appellant administratief beroep in tegen de beschikking van de raad van 17 februari 2022.
8. Bij brief van 24 maart 2022 bevestigt mr. Van Haren aan appellant de ontvangst van het administratief beroep.

Beslissing 202375

9. Bij brief van 24 maart 2022 verzoekt mr. Van Haren aan de raad om het indienen van een verweerschrift.
10. Bij brief van 20 april 2022 dient mr. [REDACTED] namens de raad een verweerschrift in tegen het administratief beroep van 15 maart 2022.

Standpunt van appellant

11. Appellant heeft bij brief van 15 maart 2022 administratief beroep ingesteld tegen het bestreden besluit van 17 februari 2022. In het administratief beroepschrift formuleert appellant de volgende gronden:
  - het bestreden besluit is onevenredig nu mr. [REDACTED], beoogd patroon van appellant, geen patroon kan zijn. Daardoor wordt de praktijkvoering van mr. [REDACTED] belemmerd. Zonder begeleiding door een advocaat-stagiair worden de belangen van de cliënten van mr. [REDACTED] niet voldoende gediend;
  - het bestreden besluit is onevenredig, omdat de raad niet lijkt mee te wegen dat appellant veel van mr. [REDACTED] kan leren. Een goede begeleiding van appellant binnen het kantoor van mr. [REDACTED] zal gewaarborgd zijn. De discretionaire bevoegdheid van de raad kan ten gunste van appellant worden gebruikt;
  - het bestreden besluit is onevenredig nu mr. [REDACTED] zijn gedrag heeft aangepast. Na de voorwaardelijk opgelegde schorsing van 21 augustus 2020 is tegen mr. [REDACTED] geen tuchtrechtelijke procedure gestart;
  - het bestreden besluit is onevenredig omdat de publicatietermijn van de schorsing is verkort tot 2 jaren, met als gevolg dat deze eindigt per 21 augustus 2022.
  - het bestreden besluit is onevenredig omdat appellant er al jaren van droomt om advocaat te worden en door het bestreden besluit stagneert de ontwikkeling van appellant;
  - de raad dient toepassing te geven aan de hardheidsclausule, als bedoeld in artikel 14 van de Beleidsregel.

Standpunt van de raad

12. De raad voert in zijn verweerschrift van 20 april 2022 inzake het administratief beroep van appellant het volgende aan:
  - de raad heeft gezien de aan mr. [REDACTED] opgelegde tuchtrechtelijke sancties, die drie jaar voorafgaand aan het verzoek om goedkeuring van de stage en patroon zijn opgelegd, niet de verwachting dat mr. [REDACTED] binnen afzienbare tijd een voorbeeldfunctie ten opzichte van zijn stagiair kan vervullen;
  - de aan mr. [REDACTED] verweten gedragingen zijn als ernstig te kwalificeren, waardoor de raad dit dient mee te wegen in het verzoek van appellant terzake de beoordeling van de geschiktheid van mr. [REDACTED] als patroon. Ook in het verleden zijn aan mr. [REDACTED] meerdere tuchtrechtelijke sancties opgelegd. De raad komt tot het oordeel dat mr. [REDACTED] ongeschikt is als patroon;
  - dat het kantoor van mr. [REDACTED] behoefte heeft aan een advocaat-stagiair in het belang van zijn cliënten, brengt volgens de raad niet mee dat van het geldende beleid dient te worden afgeweken. De praktijk van een advocatenkantoor kan volgens de raad niet afhankelijk zijn van het in dienst nemen van één advocaat-stagiair;

Beslissing 202375

- appellant heeft de keuze om elders aan de slag te gaan als advocaat-stagiair en op zoek te gaan naar een andere patroon. Dat appellant dit niet wil, betekent niet dat de raad dient af te wijken van het geldende beleid.

Relevante regelgeving

13. Ingevolge artikel 3.5, eerste lid, van de Voda, is de raad belast met de goedkeuring van de stage en de beoogd patroon. Ingevolge het tweede lid dient de stagiaire het verzoek om goedkeuring van de stage en de beoogd patroon in door middel van een door de algemene raad vastgesteld formulier, dat door de beoogd patroon wordt medeondertekend.
14. Ingevolge artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder a, van de Voda, kan de raad de goedkeuring, bedoeld in artikel 3:5, onthouden indien aan de beoogd patroon of zijn kantoor tuchtrechtelijke of strafrechtelijke sancties zijn opgelegd.
15. Ingevolge artikel 2, eerste lid, van de Beleidsregel slaat de raad bij de beoordeling van de geschiktheid van de beoogd patroon onder meer acht op tuchtrechtelijke maatregelen die aan de beoogd patroon zijn opgelegd in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek om goedkeuring van de stage en de beoogd patroon.
16. Ingevolge artikel 14 van de Beleidsregel kan de raad van de Beleidsregel afwijken indien toepassing van de Beleidsregel naar het oordeel van de raad leidt tot een onevenredige uitkomst.

Beoordeling van het administratief beroep

17. Alvorens kan worden ingegaan op de inhoud van het administratief beroepschrift moet worden beoordeeld of appellant ontvankelijk is in zijn beroep. Appellant is direct belanghebbende bij het administratief beroep. Het administratief beroep is tijdig ingediend. Van beletsel voor ontvankelijkheid van het administratief beroep is niet gebleken. De algemene raad gaat derhalve over tot de inhoudelijke behandeling van het administratief beroep.
18. In geschil is de vraag of het bestreden besluit tot weigering van het verzoek tot inschrijving als advocaat-stagiair en het verzoek tot goedkeuring van stage en patroon onevenredig is en of de raad toepassing had moeten geven aan de hardheidsclausule van artikel 14 van de Beleidsregel.
19. Appellant heeft aangevoerd dat het bestreden besluit op de volgende punten onevenredig is:
  - de praktijkvoering van mr. [REDACTED] wordt belemmerd;
  - de raad weegt niet mee dat appellant veel van mr. [REDACTED] kan leren;
  - mr. [REDACTED] heeft zijn gedrag reeds aangepast en tegen hem zijn geen tuchtrechtelijke procedures meer gestart;
  - de publicatietermijn is verkort en eindigt per 21 augustus 2022;
  - de ontwikkeling van appellant wordt gestagneerd.
20. De raad betoogt dat toepassing van het geldende beleid in het geval van appellant niet leidt tot een onevenredige uitkomst, waardoor het beroep van appellant op artikel 14 van de

Beslissing 202375

Beleidsregel niet kan slagen. De raad draagt zorg voor een goede opleiding en begeleiding van stagiaires en daar past niet bij dat tegen de beoogd patroon recent gegrond verklaarde klachten zijn ingediend.

21. Als toepassing van de Beleidsregel naar het oordeel van de raad leidt tot een onevenredige uitkomst, dan kan de raad van de Beleidsregel afwijken. Dit is een discretionaire bevoegdheid van de raad, waardoor een bepaalde mate van vrijheid bestaat om naar eigen inzicht een besluit te nemen. De raad acht geen omstandigheden aanwezig die volgens de raad ertoe zouden moeten leiden dat toepassing van de Beleidsregel leidt tot een onevenredige uitkomst.
22. Op grond van artikel 3.5, eerste lid, van de Voda is de raad belast met de goedkeuring van de stage en de beoogd patroon. De goedkeuring kan op grond van artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder a, worden onthouden als aan de beoogd patroon of zijn kantoor tuchtrechtelijke of strafrechtelijke sancties zijn opgelegd. Het is hiervoor niet relevant of het gaat om een voorwaardelijke of onvoorwaardelijke sanctie.
23. Aanvullend is in artikel 2, eerste lid, van de Beleidsregel bepaald dat de raad bij de beoordeling van de geschiktheid van de beoogd patroon acht slaat op tuchtrechtelijke maatregelen die aan de beoogd patroon zijn opgelegd in de drie jaar voorafgaand aan het verzoek om goedkeuring van de stage en de beoogd patroon. In het geval van appellant gaat dit terug tot 9 januari 2019. De raad heeft toepassing geven aan dit artikel, hetgeen geldend beleid is.
24. Vaststaat dat mr. [REDACTED] bij uitspraak van 16 december 2019 door de Raad van Discipline de maatregel van schorsing voor de duur van twee weken, met een proeftijd van twee jaren, is opgelegd. De uitspraak van de Raad van Discipline is op 21 augustus 2020 door het Hof van Discipline bekrachtigd, waardoor de proeftijd is ingegaan op 21 augustus 2020 en twee jaar later afloopt op 21 augustus 2022. Daarmee staat vast dat sprake is van tuchtrechtelijke maatregelen die reden voor afwijzing vormen.
25. De algemene raad is van oordeel dat de raad juist heeft gehandeld en dat het bestreden besluit niet onevenredig is voor appellant. De algemene raad overweegt daarbij ten aanzien van de specifieke gronden nog als volgt.

Met betrekking tot belemmering van de praktijkvoering

26. Appellant voert aan dat de praktijkvoering van mr. [REDACTED] wordt belemmerd nu hij geen patroon kan zijn. De belangen van de cliënten kunnen volgens appellant alleen gediend worden als mr. [REDACTED] wordt ondersteund door een advocaat-stagiair. Volgens de raad kan de praktijkvoering van mr. [REDACTED] niet afhankelijk zijn van het al dan niet aannemen van een advocaat-stagiair. Dat de andere ondernomen acties niet tot het gewenste resultaat hebben geleid, en de wens bestaat om een advocaat-stagiair in dienst te nemen en op te leiden, is voor de raad onvoldoende om af te wijken van het geldende beleid. De algemene raad onderschrijft het standpunt van de raad. Dat mr. [REDACTED] een advocaat-stagiair in dienst wil nemen en dat dit appellant moet zijn, betekent volgens de algemene raad niet dat het bestreden besluit tot weigering van goedkeuring van de stage en patroon onevenredig voor appellant is. Ook met de huidige werkzaamheden van appellant als juridisch medewerker op het kantoor van mr. [REDACTED] is mr. [REDACTED] gediend. De praktijkvoering is niet afhankelijk van

Beslissing 202375

het feit of appellant, of welke persoon dan ook, advocaat-stagiair is of niet. Tevens staat het belang van mr. [REDACTED] om een advocaat-stagiair op te leiden niet in verhouding tot het belang van de raad om te zorgen voor goede begeleiding van de advocaat-stagiair.

Met betrekking tot het leren van mr. [REDACTED]

27. Volgens appellant is het besluit onevenredig, omdat de raad in het besluit niet meeweegt dat appellant veel van mr. [REDACTED] kan leren. Voor appellant is mr. [REDACTED] één van de beste leermeesters en hoeft volgens appellant niet getwijfeld te worden aan de goede begeleiding van mr. [REDACTED]. Volgens de raad is dit een persoonlijke visie van appellant, terwijl de raad zich dient te baseren op geldend beleid en geobjectiveerde regels omtrent beoordeling van de geschiktheid van een beoogd patroon. Daarvoor is het tuchtrechtelijke verleden van de beoogd patroon van belang. De algemene raad is van oordeel dat de persoonlijke visie van appellant op de geschiktheid van mr. [REDACTED] inderdaad niet leidt tot afwijking van het geldende beleid. Van een onevenredig besluit is in ieder geval geen sprake. De algemene raad heeft begrip voor de instelling van appellant om bij te dragen aan het kantoor van mr. [REDACTED] en de belangen van zijn cliënten te dienen, maar daarvoor is niet vereist dat appellant advocaat-stagiair is. Als appellant advocaat-stagiair zou willen worden, dan zou dit bovendien ook bij een andere patroon kunnen, die op grond van het geldende beleid door de raad wel als geschikt wordt beoordeeld.

Met betrekking tot het aangepaste gedrag

28. Appellant voert aan dat mr. [REDACTED] zijn gedrag reeds heeft aangepast, waardoor toepassing van het geldende beleid onevenredig is. Mr. [REDACTED] zou na de ingediende klacht, waarvoor hij tuchtrechtelijk is veroordeeld, niet meer zijn geconfronteerd met tuchtrechtelijke procedures. Volgens appellant is er daarom geen belemmering om de stage en patroon goed te keuren. Volgens de raad is dit niet relevant, nu het beleid omtrent goedkeuring van stage en patroon inhoudt dat naar het tuchtrechtelijk verleden in de afgelopen drie jaren wordt gekeken. De algemene raad onderschrijft dit standpunt. Artikel 2 van de Beleidsregel maakt geen onderscheid in het al dan niet hebben aangepast van het gedrag naar aanleiding van een tuchtrechtelijke sanctie. Omdat mr. [REDACTED] in de voorgaande drie jaren tuchtrechtelijk is veroordeeld, betreft de raad dit in zijn beoordeling van de geschiktheid van mr. [REDACTED] als patroon. Daarvoor is niet relevant of mr. [REDACTED] zijn gedrag al dan niet zouden hebben aangepast.

Met betrekking tot de publicatietermijn

29. Volgens appellant is het bestreden besluit tevens onevenredig, omdat de publicatietermijn is verkort tot 2 jaren. Dat betekent volgens appellant dat de ongeschiktheid van mr. [REDACTED] wordt beoordeeld op een feit dat in de toekomst niet meer kan worden meegewogen. De raad houdt volgens appellant vast aan geldend beleid, terwijl de discretionaire bevoegdheid van de raad het mogelijk maakt om de zaak afhankelijk van de feiten en omstandigheden anders te beoordelen. Volgens de raad is er geen aanleiding om in het geval van appellant van het beleid af te wijken. De algemene raad is van oordeel dat het standpunt van appellant geen stand kan houden. Het al dan niet verkorten van de publicatietermijn is niet relevant voor de beoordeling van de geschiktheid als mr. [REDACTED] als patroon. Het gaat om het tuchtrechtelijk verleden van mr. [REDACTED] en aangezien dat hier aanwezig is, heeft de raad op juiste gronden vastgehouden aan het geldende beleid.

Beslissing 202375*Met betrekking tot de ontwikkeling van appellant*

30. Appellant is ten slotte van mening dat zijn ontwikkeling door het bestreden besluit stagneert. Appellant kan geen advocaat-stagiair worden. Dat appellant dan een ander kantoor zou moeten zoeken, is volgens appellant een hypothetische situatie en om die reden een omstandigheid die niet kan meewegen. De algemene raad is het met de raad eens dat de bezwaargrond omtrent het stagneren van de ontwikkeling van appellant door het bestreden besluit, geen stand kan houden. De algemene raad begrijpt dat appellant door mr. [REDACTED] wenst te worden opgeleid en binnen zijn kantoor als advocaat-stagiair wenst te werken. Volgens de algemene raad kan hij dan, zoals de raad terecht stelt, elders een geschikt patroon zoeken. Het enkele weigeren van goedkeuring stage en patroon in dit geval houdt onvoldoende verband met de ontwikkeling van appellant. Het maakt het bestreden besluit in ieder geval niet onevenredig.

Conclusie

31. De algemene raad is van oordeel dat de raad op goede gronden heeft besloten tot weigering van inschrijving als advocaat-stagiair en tot weigering van goedkeuren stage en patroon. Het besluit is op bovenstaande overwegingen niet onevenredig, zodat afwijking van het geldende beleid niet aan de orde is.

Beslissing

De algemene raad verklaart het administratief beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Den Haag op 28 juni 2022

Overeenkomstig het namens de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten genomen besluit,

Voor deze,

mr. B.J.M. de Leest
lid algemene raad

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bijlage: verslag van de hoorzitting van 20 juni 2022.